

Noordelijk centrumgebied

De stad wordt steeds belangrijker. Grote steden gaan de Nederlandse economie in de komende decennia nog veel meer bepalen dan nu. Wil Nederland in 2040 nog meetellen in Europa en in de wereld, dan moeten grote steden alle vrijheid krijgen om bedrijvigheid aan te trekken. Dit stelt het Centraal Planbureau (CPB) in een onlangs verschenen toekomstverwachting voor 2040.

Nog meer talentvolle mensen zullen naar de stad trekken om ideeën uit te wisselen en uit te werken. En bedrijven zullen naar de stedelijke gebieden verhuizen om hoogopgeleid personeel te vinden. Hoe het precies zal gaan durft het CPB nog niet te voorspellen. Vier scenario's zijn uitgewerkt, waarbij de vraag centraal staat hoe wij ons geld verdienen over dertig jaar.

Grote steden kunnen verder groeien en het gehele achterland leegtrekken. Nederland kan een land worden van middelgrote steden. Elke stad kan straks zijn eigen focus krijgen, zoals Assen als 'Sensor City' en Groningen – met Eemshaven – als 'Energy Valley'. En er zou een metropool kunnen ontstaan in de Randstad van meer dan tien miljoen mensen.

Welk scenario het kansrijkst is of het beste voor Nederland, daarover laat het CPB zich niet uit. Wat direct in het oog springt is de minuscule rol die voor het Noorden dreigt te zijn weggelegd in de toekomstige economische ontwikkeling van Nederland. Leeuwarden 'Waterstad'? Veel economen zien het niet zitten dat een stad zich op één tak van sport toelegt en zijn er juist van overtuigd dat het bij elkaar brengen van verschillende bedrijven de rijkdom aan ideeën en creativiteit bevordert.

De 'metropolen' in Friesland, Groningen en Drenthe zijn elk te klein om een rol van betekenis te spelen. De SER Noord-Nederland heeft een voorzet gegeven de handen ineen te slaan: ontwikkel een noordelijk centrumgebied, grofweg gelegen tussen de steden Groningen, Assen, Hoogeveen, Heerenveen, Sneek en Leeuwarden, uiteraard met inbegrip van die kernen.

Het is even slikken en het lijkt verdacht veel op het vermaledijde noordelijk landsdeel, maar er is geen ernstige verkeerscongestie en er ontstaat een fraaie combinatie van stedelijke en landelijke woonmilieus. Maak er een samenhangende 'urban region' van en werk ook op andere terreinen - recreatie, toerisme, zorg, water en energie – samen, aldus de SER.

Wie dit voorstel beziet in het licht van de toekomstscenario's van het CPB kan maar tot één conclusie komen, namelijk dat er veel en dringend werk aan de winkel is voor de drie colleges van gedeputeerde staten.

► joustra@lc.nl